

Ulkomaalaisasia - Oleskelulupa - Perheenyhdistäminen - Avioliitto - Maahantulon tai maassa oleskelun tarkoitus - Säännösten kiertäminen - Perusteltu aihe epäillä kiertotarkoitusta

Diaarinumero: 1438/1/11

Antopäivä: 30.12.2011

Taltio: 3901

Ulkomaalaislain mukaan Suomessa asuvan Suomen kansalaisen aviopuolisolle myönnetään perhesiteen perusteella jatkuva oleskelulupa Suomessa tai ulkomailla haettuna. Lähtökohtana oli näin ollen oleskeluluvan myöntäminen hakijalle, mikäli oleskeluluvan myöntämisen muut edellytykset täyttyivät.

Oleskelulupaviranomainen oli katsonut muun ohella yhteisen kielen puuttumisen sekä vihkimistilaisuutta ja hääjuhlaa koskevien kertomusten eroavaisuuksien antavan perusteltua aihetta epäillä hakijan tarkoituksena olleen maahantuloa tai maassa oleskelua koskevien säännösten kiertäminen (ns. lumeavioliitto). Asiassa oli siten arvioitava, oliko edellä mainittu lähtökohta oleskeluluvan myöntämisestä muiden edellytysten täytyessä voitu sivuuttaa maahantulosäännösten kiertämisen tavoittelun perusteella.

Kumpikaan puoliso ei puhunut toisen puolison äidinkieltä sujuvasti. Puolisot olivat kuitenkin selostaneet, miten he olivat kommunikoineet keskenään suhteensa alkuaikoina ja miten he olivat opiskelleet toistensa puhumaa kieltä. Ottaen erityisesti huomioon parisuhteen keston ennen avioliiton solmimista ja heidän toistensa taustojen ja olojen tuntemisen, oleskelulupaa avioliiton perusteella ei ollut katsottava haetun muussa tarkoituksessa kuin tosiasiallisen perhe-elämän viettämiseksi. Oleskelulupa perhesiteen perusteella oli siten myönnettävä.

Ulkomaalaislaki 50 § 1 momentti ja 36 § 2 momentti

[Kort referat på svenska](#)

Päätös, josta valitetaan

Turun hallinto-oikeus 30.3.2011 nro 11/0213/2

Asian aikaisempi käsittely

Varsinais-Suomen poliisilaitos, Turun pääpoliisiasema on päätöksellään 5.8.2010 hylännyt hakijan oleskelulupahakemuksen, jonka perusteena on perheside hänen aviopuolisoonsa (jäljempänä "perheenkokoaja"). Poliisilaitos on selostettuaan sovellettavat säännökset perustellut päätöstään seuraavasti:

Hakija on solminut avioliiton Thaimaassa 18.8.2009 Suomen kansalaisen kanssa. Hakija on saapunut Suomeen 3.9.2009 Suomen Bangkokin edustuston myöntämällä 60 vuorokautta voimassa olevalla vierailuviisumilla. Hakija on ilmoittanut viisumiviranomaiselle matkan tarkoituukseksi loman. Lisäksi hän on ilmoittanut, ettei hae oleskelulupaa vaan palaa Thaimaahan. Poliisilla kuultavana ollessaan hakija kertoi, että hän ei kertonut viisumihakemuksen yhteydessä hakevansa oleskelulupaa Suomessa, koska hänelle ei olisi silloin myönnetty viisumia. Viisumia haettaessa on siis tahallaan annettu viranomaiselle vääriä tietoja maahantulon tarkoituksesta viisumin saamiseksi.

Puolisoita kuultaessa ja hakemusta jätettäessä huomiota on kiinnitetty puolisoiden varsinaisen yhteisen kielen puuttumiseen. Hakija on ilmoittanut kommunikoivansa puolisonsa kanssa suomi–thai-sanakirjan avulla sekä käsimerkein. Hakijan puoliso kertoi, että puolisoiden välisessä kommunikoinnissa on jonkin verran vaikeuksia. Hän kertoi keskustelevänsä hakijan kanssa pääasiassa englannin ja suomen kielen sekoituksella sekä sanakirjan avulla. Näin ollen on kyseenalaista, onko hakijalla ja hänen puolisoillaan tosiasiallisesti sellaista yhteistä kieltä, jonka voidaan katsoa olevan läheisen perhe-elämän viettämisen edellytys. Lisäksi hakija ja hänen puolisonsa ovat heitä kuultaessa kertoneet toisistaan poikkeavalla tavalla muun muassa vihkimistilaisuudesta sekä häätöjuhlasta.

Maahantulon tarkoituksesta tahallaan annetut väärät tiedot, puolisoiden kertomusten ristiriitaisuudet sekä varsinaisen yhteisen kielen puuttuminen antavat perustellun syyn epäillä hakijan tarkoituksena olleen maahantulosäännösten kiertäminen ja näin ollen oleskelulupa jätetään ulkomaalaislain 36 §:n 2 momentin perusteella myöntämättä.

Hakijalla ei ole sellaisia kiinteitä siteitä Suomeen, jotka vaikuttaisivat oleskeluluvan myöntämiseen.

Hakija ei ole selvityksessään tuonut esiin sellaisia seikkoja, joiden perusteella asiaa tulisi arvioida toisin.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt poliisilaitoksen päätöksestä tehdyn valituksen ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen. Hallinto-oikeus on selostettuaan sovellettavat säännökset ja asiassa saadun selvityksen perustellut päätöksensä seuraavasti:

Kun otetaan huomioon hakijan viisumihakemuksen yhteydessä ilmoittama Suomeen tulon tarkoitus, yhteisen kielen puuttuminen sekä puolisoiden oleskelulupa-asian yhteydessä esittämät seikat ja niissä ilmenevät ristiriitaisuudet, poliisilaitoksella on ollut perusteltua syytä epäillä hakijan tarkoituksena olleen maahantuloa ja maassa oleskelua koskevien säännösten kiertäminen. Asiassa ei ole ilmennyt mitään sellaisia seikkoja, joiden perusteella hakijalle olisi ollut myönnettävä oleskelulupa Suomeen. Hakijalle ei olisi voitu myöntää oleskelulupaa ulkomailtakaan haettuna. Poliisilaitoksen päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Asian ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Ulkomaalaislaki 5 §, 36 § 2 momentti, 37 § 1 momentti, 49 § 1 momentti 5 kohta, 50 § 1 momentti ja 66 a §

Hallintolainkäyttölaki 74 § 1 ja 2 momentti

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Valittaja on pyytänyt, että hänelle myönnetään lupa valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä. Valituksessaan hän on vaatinut, että hallinto-oikeuden ja poliisilaitoksen päätökset kumotaan.

Aviopuolisot ovat loppuvuodesta 2007 lukien, eli 3,5 vuoden ajan, viettäneet aikaa yhdessä niin paljon kuin se suinkin on ollut mahdollista. Parisuhteen kestävyydestä kertoo se, että perheenkokoaja on ostanut Thaimaasta asunnon, jotta yhdessäolo sujuisi paremmin.

Puolisoilla oli ensin ollut tarkoitus avioitua Suomessa, mutta hakijan toukokuussa 2009 tekemän viisumihakemuksen tultua hylätyksi he olivat päättäneet solmia avioliiton Thaimaassa elokuussa 2009. Hakijan saatua viisumin aviopuolisot olivat matkustaneet Suomeen syyskuussa 2009. Joulukuussa 2009 puoliset olivat matkustaneet yhdessä Thaimaahan, jonka jälkeen hakija oli palannut Suomeen vasta keväällä 2010.

Talveksi 2011 hakija oli joutunut palaamaan jälleen Thaimaahan. Talven aikana perheenkokoaja on käynyt Thaimaassa kaksi kertaa ollen siellä yhteensä lähes kaksi kuukautta. Huhtikuusta 2011 alkaen puoliset ovat asuneet yhdessä perheenkokoajan omakotitalossa Suomessa.

Tutustuessaan toisiinsa vuonna 2007 aviopuolisoilla ei ole ollut sellaista yhteistä kieltä, jota he kumpikin olisivat osanneet hyvin. Hakija on sittemmin opiskellut suomea ja perheenkokoaja thai-kieltä. Nykyään he pystyvät kommunikoimaan erittäin hyvin ja heidän yhteisenä kielenään on suomi.

Sitä, että aviopuolisot ovat kertoneet hieman poikkeavasti häävieraiden lukumäärästä, ei voida pitää ratkaisevana, koska häätilaisuudessa osa hakijan ystäväistä oli ollut läsnä vain osan ajasta. Ulkomaalaislain säännösten heikko tuntemus, kuulustelutilanne ja kieliongelmat ovat aiheuttaneet sen, ettei hakija ole pystynyt valvomaan etujaan ja esittämään asiaansa riittävän selvästi. Aviopuolisot olivat kertoneet viranomaisille tapaamiseensa, seurusteluunsa ja avioliittoonsa liittyvät asiat avoimesti.

Viranomaiset ovat ottaneet lähtökohdaksi, että hakija yrittää kiertää maahantuloa tai maassa oleskelua koskevia säännöksiä ottamatta varsinaisesti kantaa oleskeluluvan myöntämistä puoltaviin seikkoihin.

Valituslupahakemukseen on liitetty perheenkokoajan lasten, ystävien ja työtovereiden kirjalliset lausumat siitä, että aviopuolisot viettävät perhe-elämää keskenään.

Varsinais-Suomen poliisilaitos on antanut lausunnon. Poliisilaitos on viitannut päätöksestään ilmeneviin perusteluihin. Poliisilaitoksen ja hallinto-oikeuden päätöksiä ei ole syytä muuttaa.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan ja tutkii valituksen. Turun hallinto-oikeuden ja Varsinais-Suomen poliisilaitoksen päätökset kumotaan ja asia palautetaan poliisilaitokselle uudelleen käsiteltäväksi oleskeluluvan myöntämistä varten.

Perustelut

1. Sovellettavat säännökset tausta-aineistoinen

Ulkomaalaislain 50 §:n 1 momentin mukaan Suomessa asuvan Suomen kansalaisen perheenjäsenelle myönnetään perhesiteen perusteella jatkuva oleskelulupa Suomessa tai ulkomailla

haettuna. Ulkomaalaislain 37 §:n 1 momentin mukaan perheenjäseneksi katsotaan lakia sovellettaessa muun muassa Suomessa asuvan henkilön aviopuoliso.

Ulkomaalaislakia koskevan hallituksen esityksen (HE 28/2003 vp s. 150) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 50 §:n 1 momentin osalta, että Suomen kansalaisen perheenjäsen voisi tulla Suomeen hakemaan oleskelulupaa ja oleskelemaan maahan luvan käsittelyn ajaksi. Lupaa voisi hakea myös ulkomailta. Suomen kansalaisen perheenjäsenelle myönnetään lupa, jollei luvan myöntämistä vastaan ole yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen tai kansanterveyteen perustuvia syitä. Pääsäännöksi käytännössä on tarkoitettu muodostuvaksi luvan hakeminen Suomessa. Koska tietyissä tilanteissa maahan saapuminen edellyttää viisumin saamista, on säännöksessä tehty mahdolliseksi oleskelulupahakemuksen jättäminen ulkomailla, siltä varalta, että viisumia ei jostain syystä myönnettäisikään. Näin ulkomailla oleva hakija voisi saada hakemuksen vireille ja siten myös muutoksenhaun piiriin, jos päätös hakemukseen on kielteinen.

Ulkomaalaislain 36 §:n 2 momentin mukaan oleskelulupa voidaan jättää myöntämättä, jos on perusteltua aihetta epäillä ulkomaalaisen tarkoituksena olevan maahantuloa tai maassa oleskelua koskevien säännösten kiertäminen.

Ulkomaalaislakia koskevan hallituksen esityksen (HE 28/2003 vp s. 138) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan 36 §:n 2 momentin osalta, että laitton maahanmuutto tarkoittaa yhä useammin laillisten maahantulokeinojen väärinkäyttöä. Esimerkiksi oleskelulupaa haetaan perusteella, joka ei vastaa maahantulon todellista tarkoitusta.

Ulkomaalaislain muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 240/2009 vp) yleisperusteluissa todetaan, että maahantulosäännösten kiertämisen yleisimpiä muotoja perhesidetapauksissa ovat avioliiton solmiminen pelkästään oleskeluluvan saamiseksi ilman todellista tarkoitusta viettää perhe-elämää (niin sanotut lumeavioliitot) ja väärin tietojen antaminen oleskeluluvan saamiseksi.

Kun oleskelulupaa on haettu perhesiteen perusteella, luvan myöntämättä jättämistä harkittaessa on ulkomaalaislain 66 a §:n mukaan otettava huomioon ulkomaalaisen perhesiteiden luonne ja kiinteys, hänen maassa oleskelunsa pituus sekä hänen perheeseen liittyvät kulttuuriset ja sosiaaliset siteensä kotimaahan.

2. Asiassa saatu selvitys

Aviopuolisot ovat tavanneet toisensa ensimmäisen kerran marraskuussa 2007 Thaimaassa. Sen jälkeen perheenkokoaja on käynyt Thaimaassa noin kahden kuukauden välein, yhteensä 11 kertaa. Matkoista on esitetty selvitystä. He ovat kihlautuneet kesällä 2008. Tammikuussa 2009 perheenkokoaja on ostanut Thaimaasta talon, jossa he ovat asuneet yhdessä perheenkokoajan käydessä siellä. Perheenkokoajan ollessa Suomessa hakija on asunut talossa yksinään.

Pariskunnalla on ollut tarkoitus avioitua Suomessa, mutta hakijan viisumihakemuksen tultua hylätyksi avioliitto on solmittu Thaimaassa elokuussa 2009. Avioliiton solmimisesta on esitetty todistus ja avioliitosta on tehty merkintä suomalaiseen väestötietojärjestelmään. Hakiessaan avioliiton solmimisen jälkeen uudelleen viisumia Suomeen hakija on kertonut tulevansa Suomeen vierailulle aviopuolionsa luokse. Hän on myös kertonut, ettei hänellä ole aikomusta hakea oleskelulupaa Suomeen, vaan palata Thaimaahan, jonne perheenkokoaja suunnittelee muuttavansa jäätyään eläkkeelle. Puolisoiden mukaan tämän toteutumisen taustalla on ollut pelko siitä, että viisumihakemus hylättäisiin jälleen.

Puolisot olivat Suomessa päättäneet kuitenkin hakea hakijalle oleskelulupaa täällä. Valittaja on todennut, että asioiminen oleskelulupa-asioissa on Suomessa helpompaa kuin Thaimaassa ottaen huomioon, että hän ei ole Thaimaan kansalainen, hän ei osaa kirjoittaa eurooppalaisilla kirjaimilla ja Bangkokin Suomen suurlähetystö sijaitsee 860 kilometrin etäisyydellä hänen kotiseudultaan.

Hakija on tavannut perheenkokoajan aikuiset tyttäret ja osan hänen sisaruksistaan. Toinen tyttäristä on käynyt hakijan luona Thaimaassa ja hän on allekirjoittanut 26.9.2009 päivätyn todistuksen siitä, että hakija asuu perheenkokoajan asunnossa Suomessa. Perheenkokoaja on puolestaan tavannut yhden hakijan sisaruksista. Aviopuolisoiden vanhemmat ovat kuolleet.

Poliisilaitoksella kuultaessa kesällä 2010 hakija on kertonut, että puolisoilla ei ole varsinaista yhteistä kieltä, jolla he voisivat keskustella. He kommunikoivat pääasiassa sanakirjan avulla ja lisäksi käsimerkein. Hakija ei osaa englantia, mutta perheenkokoaja puhuu hieman englantia. Perheenkokoaja on puolestaan kertonut, että puolisoilla on jonkin verran kommunikaatio-ongelmia. He keskustelevat pääasiassa englannin ja suomen sekoituksella sekä sanakirjan avulla. Poliisin selvityspyyntöön antamassaan kirjallisessa vastauksessa puolisot ovat todenneet heillä olleen kommunikaatiovaikeuksia, mutta oppivansa joka päivä lisää. Perheenkokoaja on opetellut thai-kieltä ja hakija suomea. Lisäksi heillä on ollut apuna perheenkokoajan työtoverin puoliso, joka puhuu kumpaakin kieltä. Perheenkokoajan tyttäret ovat ystävystyneet hakijan kanssa. Poliisilaitokselle on toimitettu valokuvia vihkitilaisuudesta ja iltajuhlaan osallistuneista. Puolisot ovat todenneet, että poliisi voi asian selvittämiseksi tehdä kotikäynnin heidän luonaan.

3. Oikeudellinen arviointi ja lopputulos

3.1 Kysymyksenasettelu ja tulkintaohjeet

Hakija on avioliitossa Suomen kansalaisen kanssa. Suomessa asuvan Suomen kansalaisen aviopuolisolle myönnetään perhesiteen perusteella jatkuva oleskelulupa Suomessa tai ulkomailla haettuna. Lähtökohtana on näin ollen oleskeluluvan myöntäminen hakijalle, jos oleskeluluvan myöntämisen muut edellytykset ovat olemassa.

Asiassa on kysymys siitä, onko oleskelulupa voitu jättää myöntämättä ulkomaalaislain 36 §:n 2 momentin nojalla. Säännöksen mukaan oleskelulupa voidaan jättää myöntämättä, jos on perusteltua aihetta epäillä ulkomaalaisen tarkoituksena olevan maahantuloa tai maassa oleskelua koskevien säännösten kiertäminen.

Lumeavioliiton käsitettä ei ole määritelty kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin kuin kohdassa 1. on selostettu. Tähän nähden on hyödyllistä kiinnittää huomiota unionin oikeudesta ilmeneviin tulkintaohjeisiin.

Neuvoston päätöslauselmassa, annettu 4 päivänä joulukuuta 1997, toimenpiteistä lumeavioliittojen estämiseksi (97/C 382/01) Euroopan unionin neuvosto on todennut muun muassa, että lumeavioliitot ovat keino kiertää kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa ja oleskelua koskevia sääntöjä ja että jäsenvaltioiden olisi tämän ilmiön torjumiseksi toteutettava vastaavat toimenpiteet tai jatkettava niiden toteuttamista.

Päätöslauselman kohdan 1 mukaan lumeavioliitolla tarkoitetaan avioliittoa, jonka jäsenvaltiossa vakituisesti oleskeleva Euroopan unionin kansalainen tai laillisesti jäsenvaltiossa oleskeleva kolmannen maan kansalainen solmii kolmannen maan kansalaisen kanssa yksinomaan kolmansien

maiden kansalaisten maahanpääsyä ja oleskelua koskevien sääntöjen kiertämiseksi ja oleskeluluvan tai oleskeluoikeuden saamiseksi kolmannen maan kansalaiselle kyseisessä jäsenvaltiossa.

Päätöslauselman kohdan 2 mukaan seikkoja, joiden perusteella voidaan olettaa, että avioliitto on solmittu maahanmuuttosäännösten kiertämiseksi, ovat erityisesti:

- yhteiselämän puuttuminen,
- asianmukaisen osallistumisen puuttuminen avioliitosta johtuviin velvollisuuksiin,
- puoliset eivät ole kertaakaan tavanneet ennen avioliittoa,
- puoliset antavat ristiriitaisia henkilötietoja toisistaan (nimi, osoite, kansallisuus, työ), olosuhteista, joissa he ovat tutustuneet toisiinsa, tai muista heitä koskevista, luonteeltaan henkilökohtaisista keskeisistä tiedoista,
- aviopuolisot eivät puhu kieltä, jota molemmat ymmärtävät,
- avioliiton solmimista varten on maksettu rahasumma (poikkeuksena myötäjäisinä maksetut rahasummat kun kyse on sellaisen kolmannen maan kansalaisesta, jossa myötäjäisten antaminen on tavanomainen käytäntö),
- toisen puolison tai molempien puolisoitten henkilöhistoriassa on merkintöjä aikaisemmista lumeavioliitoista tai oleskeluun liittyy poikkeuksellisia seikkoja.

Taustaselvityksenä lumeavioliitoista voidaan kiinnittää huomiota myös 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/38/EY tarkoitukseen. Mainittu direktiivi koskee, vaikka sitä ei sovelleta nyt kysymyksessä olevaan tapaukseen, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella. Lisäksi voidaan kiinnittää huomiota Euroopan yhteisöjen komission tiedonantoon Euroopan parlamentille ja neuvostolle edellä mainitun direktiivin täytäntöönpanon ja soveltamisen parantamisesta (KOM(2009) 313 lopullinen), jossa todetaan muun muassa seuraavaa:

Direktiivin johdanto-osan 28 kappaleen mukaan lumeavioliitolla tarkoitetaan avioliittoa, joka on solmittu pelkästään direktiivissä tarkoitettua vapaata liikkuvuutta ja oleskelua koskevan oikeuden saamiseksi silloin, kun kyseinen henkilö ei muutoin olisi saanut tätä oikeutta. Avioliittoa ei voida katsoa lumeavioliitoksi vain siksi, että sen ansiosta henkilö saa maahanmuuttoon liittyvää tai mitä tahansa muuta etua.

Tiedonannon mukaan jäsenvaltiot voivat määritellä ohjeelliset kriteerit, jotka osoittavat, että tapaukseen ei todennäköisesti liity unionin oikeuksien väärinkäyttöä:

- unionin kansalaisen puoliso, joka on kolmannen maan kansalainen, saisi helposti oleskeluoikeuden henkilökohtaisin perustein tai hän on jo aiemmin oleskellut laillisesti unionin kansalaisen kotijäsenvaltiossa,
- puoliset ovat olleet yhdessä jo kauan,
- puolisoilla on jo pitkään ollut yhteinen kotipaikka / he ovat asuneet samassa taloudessa,
- puoliset ovat jo tehneet vakavan pitkäaikaisen oikeudellisen/taloudellisen sitoumuksen, johon liittyy yhteisiä velvollisuuksia (esimerkiksi asuntolaina),
- avioliitto on kestänyt jo kauan.

Tiedonannon mukaan jäsenvaltiot voivat määritellä tietyt ohjeelliset kriteerit, joiden nojalla voidaan päätellä, että puoliset pyrkivät mahdollisesti käyttämään väärin direktiiviin perustuvia oikeuksia ainoana tarkoituksenaan kansallisten maahanmuuttolakien kiertäminen. Kansalliset viranomaiset voivat tuolloin ottaa huomioon erityisesti seuraavat seikat:

- puoliset eivät ole kertaakaan tavanneet ennen avioliittoa,
- puoliset antavat ristiriitaisia henkilötietoja toisistaan, olosuhteista, joissa he ovat tutustuneet toisiinsa, tai muista heitä koskevista, luonteeltaan henkilökohtaisista keskeisistä tiedoista,
- aviopuoliset eivät puhu kieltä, jota molemmat ymmärtävät,
- viranomaiset löytävät todisteita rahasummasta tai lahjasta, joka on annettu avioliiton solmimista varten (poikkeuksena myötäjaisina maksetut rahasummat tai lahjat, kun kyse on sellaisista kulttuureista, joissa myötäjaisien antaminen on tavanomainen käytäntö),
- toisen puolison tai molempien puolisoitten henkilöhistoriassa on merkintöjä aikaisemmista lumeavioliitoista tai muista väärinkäytön tai petoksen muodoista, joiden tarkoituksena on ollut oleskeluoikeuden saaminen,
- puoliset ovat muuttaneet yhteen vasta sen jälkeen, kun karkotuspäätös tehtiin,
- pariskunta eroaa pian sen jälkeen, kun kolmannen maan kansalainen on saanut oleskeluoikeuden.

Tiedonannossa korostetaan, että jäsenvaltiot eivät saa luottaa vain yhteen kriteeriin, vaan kaikki yksittäiseen tapaukseen liittyvät seikat on otettava asianmukaisesti huomioon ja että viranomaisten on kyettävä osoittamaan vakuuttavasti tosiseikat. Jos asianosaiset valittavat tapauksesta, kansallisten tuomioistuinten on varmistettava kussakin tapauksessa erikseen, että kyse on väärinkäytöstä. Tiedonannon mukaan todistustaakka lumeavioliitosta on jäsenvaltion viranomaisilla.

Suomen ulkomaalaislain 7 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian selvittämisestä ja asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista ja muutoinkin myötävaikutettava oman asiansa selvittämiseen. Viranomaisen on osoitettava asianosaiselle, mitä lisäselvitystä asiassa tulee esittää. Selvityspyynnön tulee olla yksilöity sekä oikeassa suhteessa niihin selvitysketjuihin, jotka asianosaisella on hänen olosuhteensa huomioon ottaen käytettävissään.

3.2 Johtopäätökset

Oleskelulupaviranomainen on katsonut hakijan menettelyn viisumia haettaessa sekä yhteisen kielen puuttumisen ja vihkittaisuutta ja hääjuhlaa koskevien kertomusten eroavaisuuksien antavan perusteltua aihetta epäillä, että hakijan tarkoituksena on maahantuloa tai maassa oleskelua koskevien säännösten kiertäminen.

Asiassa on siten arvioitava, onko edellä mainittu ulkomaalaislain 50 §:n 1 momentin mukainen lähtökohta oleskeluluvan myöntämisestä muiden edellytysten täytyessä voitu sivuuttaa maahantulosäännösten kiertämisen tavoittelun perusteella.

Hakijan viisumihakemuksesta on ilmennyt matkan tarkoitus eli vierailu aviopuolison luona. Puoliset ovat antaneet uskottavan selityksen sille, miksi he ovat sittemmin päätyneet hakemaan oleskelulupaa Suomessa. Hakija on Suomessa asuvan Suomen kansalaisen perheenjäsenenä ulkomaalaislain 50 §:n 1 momentin mukaan voinut jättää oleskelulupahakemuksensa joko ulkomailla tai Suomessa.

Kumpikaan puoliso ei puhu toisen puolison äidinkieltä sujuvasti. Puoliset ovat kuitenkin selostaneet, miten he olivat kommunikoineet keskenään suhteensa alkuaikoina ja miten he olivat opiskelleet toistensa puhumaa kieltä. Ottaen erityisesti huomioon parisuhteen keston ennen avioliiton solmimista ja heidän toistensa taustojen ja olojen tuntemisen, oleskelulupaa avioliiton perusteella ei ole katsottava haetun muussa tarkoituksessa kuin tosiasiallisen perhe-elämän viettämiseksi.

Näin ollen Turun hallinto-oikeuden ja Varsinais-Suomen poliisilaitoksen päätökset on kumottava sekä asia palautettava poliisilaitokselle uudelleen käsiteltäväksi oleskeluluvan myöntämistä varten.

Asian ovat ratkaisseet hallintoneuvokset Pekka Vihervuori, Anne E. Niemi, Sakari Vanhala, Hannu Ranta ja Eija Siitari-Vanne. Asian esittelijä Monica Gullans.